

OMÓWIENIE WYKONANIA BUDŻETU MIASTA RYBNIKA

ZA I PÓŁROCZE 2019 ROKU

I. Budżet Rybnika przyjęty przez Radę Miasta 13 grudnia 2018 roku (uchwałą nr 17/III/2018) zaplanowany został:

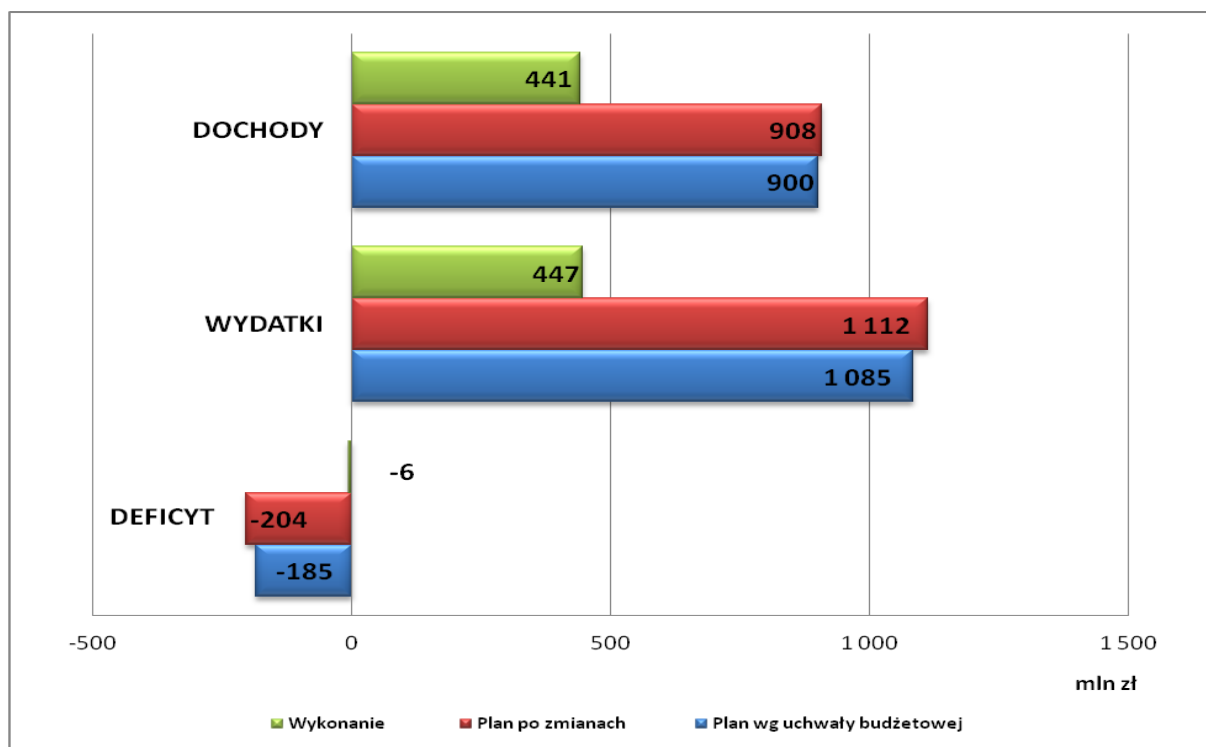
- po stronie dochodów w wysokości **899.914.241,86 zł**,
w tym:
 - dochody bieżące 763.113.811,14 zł,
 - dochody majątkowe 136.800.430,72 zł,
 - po stronie wydatków w wysokości **1.084.983.179,47 zł**,
w tym:
 - wydatki bieżące 748.426.663,62 zł,
 - wydatki majątkowe 336.556.515,85 zł,
- i zakładał deficyt wynoszący **185.068.937,61 zł**.

W okresie sprawozdawczym prognozowane dochody zwiększono, w stosunku do planu pierwotnego, o 8.390.336,42 zł, natomiast planowane wydatki o 27.318.251,94 zł. W wyniku dokonanych zmian zaplanowany deficyt budżetowy został zwiększony o 18.927.915,52 zł.

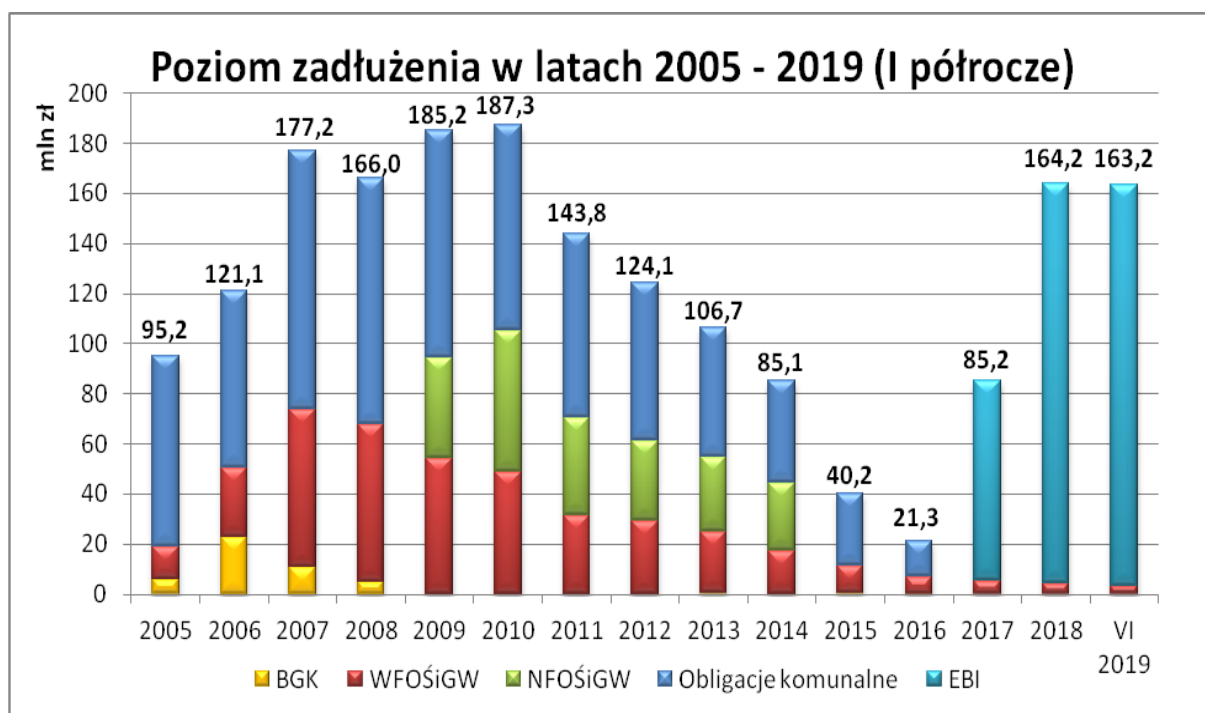
Biorąc pod uwagę zmiany wprowadzone w budżecie w pierwszym półroczu budżet Miasta na 30 czerwca przedstawiał się następująco:

- **dochody** **908.304.578,28 zł**,
w tym:
 - dochody bieżące 757.937.893,78 zł,
 - dochody majątkowe 150.366.684,50 zł,
- **wydatki** **1.112.301.431,41 zł**,
w tym:
 - wydatki bieżące 747.580.904,28 zł,
 - wydatki majątkowe 364.720.527,13 zł.

Skorygowany planowany deficyt budżetu Miasta (**203.996.853,13 zł**) zdecydowano sfinansować wolnymi środkami, kredytem z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, pożyczką z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także innymi kredytami i pożyczkami.

Na koniec 2018 roku zadłużenie wynosiło 164.236.934 zł (bez zobowiązań wymagalnych), czyli o 79.063.017 zł więcej niż przed rokiem. Zadłużenie wzrasta od 2017 roku, kiedy Miasto zaciągnęło pierwszą transzę kredytu w Europejskim Banku Inwestycyjnym. Środki z kredytu zapewnią Miastu finansowanie przewidzianego na najbliższe lata programu inwestycyjnego, pokryją m.in. wkład własny do współfinansowanych środkami zewnętrznymi, głównie z bieżącej perspektywy finansowej UE, projektów dotyczących: dróg, transportu publicznego, budownictwa mieszkalnego, edukacji, kultury, sportu, środowiska, efektywności energetycznej, rewitalizacji przestrzeni miejskich i zarządzania zasobami miejskimi. Europejski Bank Inwestycyjny to instytucja wspierająca cele polityki Unii Europejskiej, udzielane kredyty są jednym z najtańszych źródeł finansowania na rynku. Na skorzystanie z tego rozwiązania mają szansę miasta o stabilnej kondycji finansowej i posiadające konkretne plany inwestycyjne.

Po spłaceniu rat (473.162,05 zł) oraz częściowemu umorzeniu pożyczek zaciągniętych z WFOŚiGW (568.048,64 zł) zadłużenie Miasta na koniec I półrocza 2019 roku wyniosło 163.195.723,69 zł, w tym z tytułu: pożyczek zaciągniętych w WFOŚiGW (3.195.723,69 zł) oraz kredytu w EBI (160 mln zł). W ramach umowy kompleksowej obsługi bankowej budżetu Miasta prowadzonej przez PKO Bank Polski S.A. do dyspozycji Miasta jest kredyt w rachunku bieżącym, w wysokości 10 mln zł, z którego jednak nie korzystano.

Koszty obsługi długu ogółem wyniosły 1.662.153,05 zł, tj. 30,11% planu rocznego.

Czasowo wolne środki pieniężne lokowano na rachunkach terminowych, z których uzyskano odsetki w kwocie 990.182,59 zł. W związku z wysoką płynnością finansową, pomimo spadającego oprocentowania, wygenerowany w ten sposób dochód, stanowi dodatkowe zasilenie budżetu Miasta.

II. DOCHODY BUDŻETOWE

1. Zwiększenia planu dochodów ogółem per saldo **8.390.336,42 zł**

obejmują korekty planu dochodów w następujących źródłach
(kwoty zbiorcze stanowią różnicę między zwiększeniami a zmniejszeniami planu)

1.1 Dochody bieżące **- 5.175.917,36 zł**

- dochody własne **- 8.485.682,50 zł**

* wpływy z podatków **- 9.963.402,00 zł**

* wpływy z opłat **10.000,00 zł**

* dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe **1.211.999,01 zł**

* dochody z majątku gminy **- 674.800,00 zł**

* %% dochodów uzyskiwanych na rzecz b.p. w związku z realizacją zadań administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami **301.827,07 zł**

* odsetki od nieterminowych przekazywanych należności podatkowych stanowiących dochody Miasta **- 94.000,00 zł**

* odsetki od środków finansowych **450.246,34 zł**

* dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego **13.273,33 zł**

* inne dochody należne Miastu na podstawie odrębnych przepisów **259.173,75 zł**

- subwencja ogólna **- 537.812 zł**

- dotacje celowe z budżetu państwa **2.080.264,91 zł**

* na zadania własne **965.021,00 zł**

* na zadania z zakresu administracji rządowej i zlecone **1.093.983,79 zł**

* na programy finansowane ze środków Unii Europejskiej **21.260,12 zł**

- dotacje z budżetu Unii Europejskiej **1.148.649,90 zł**

* Europejski Fundusz Społeczny **974.624,56 zł**

* Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji - Erasmus+ **204.034,13 zł**

* Fundusz Spójności **- 273.190,00 zł**

* Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego **243.181,21 zł**

- inne dotacje **618.662,33 zł**

* Fundusz Pracy **468.400,00 zł**

* Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej **117.520,00 zł**

* Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji **32.742,33 zł**

1.2 Dochody majątkowe **13.566.253,78 zł**

- dochody własne **2.614.882,33 zł**

- dotacje celowe z budżetu państwa - na programy finansowane ze środków Unii Europejskiej **- 303.640,47 zł**

- dotacje z budżetu Unii Europejskiej **9.507.675,15 zł**

* Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego **9.466.703,33 zł**

* Europejski Fundusz Społeczny **40.971,82 zł**

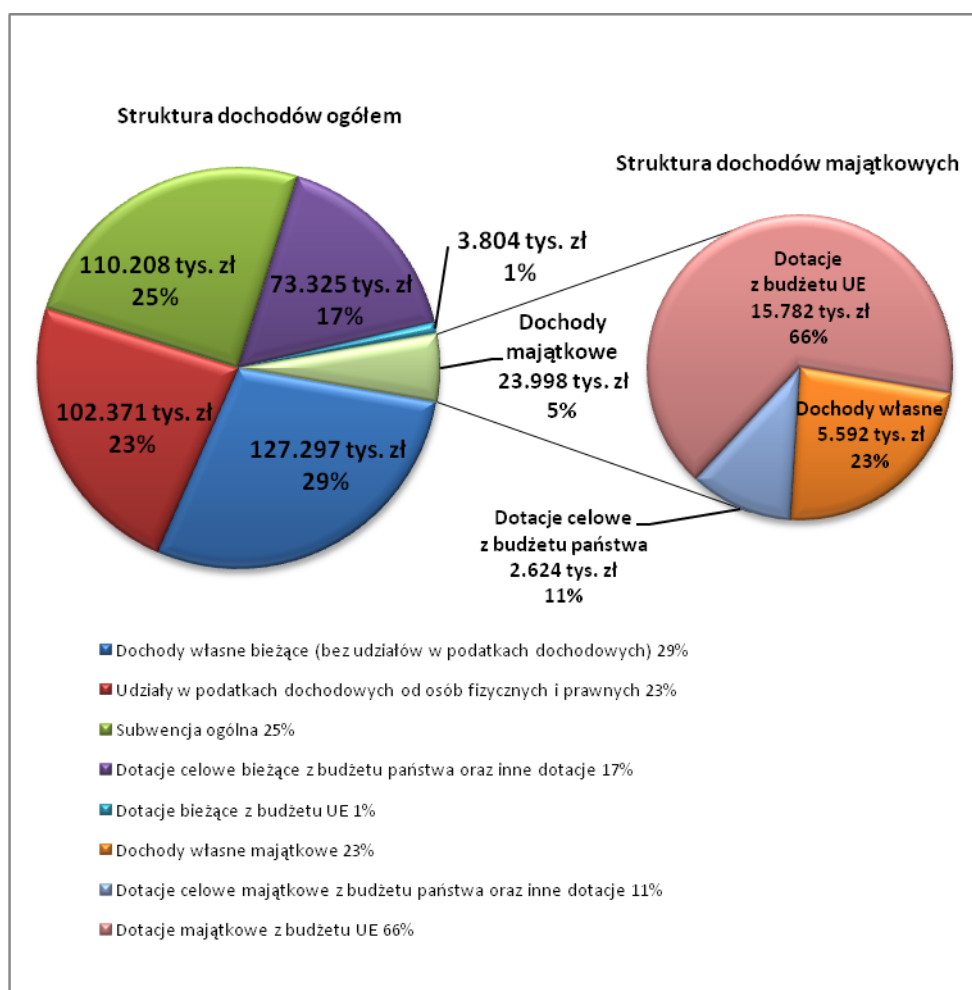
- inne dotacje - Fundusz Dopłat BGK **1.747.336,77 zł**

2. Plan dochodów budżetowych został w pierwszym półroczu zrealizowany w 48,55%, w tym:

- ♦ dochody bieżące 55,02% (plan 757.937.893,78 zł, wykonanie 417.004.487,55 zł),
- ♦ dochody majątkowe 15,96% (plan 150.366.684,50 zł, wykonanie 23.998.245,87 zł).

Poziom realizacji dochodów w układzie grup ich źródeł przedstawia się następująco:

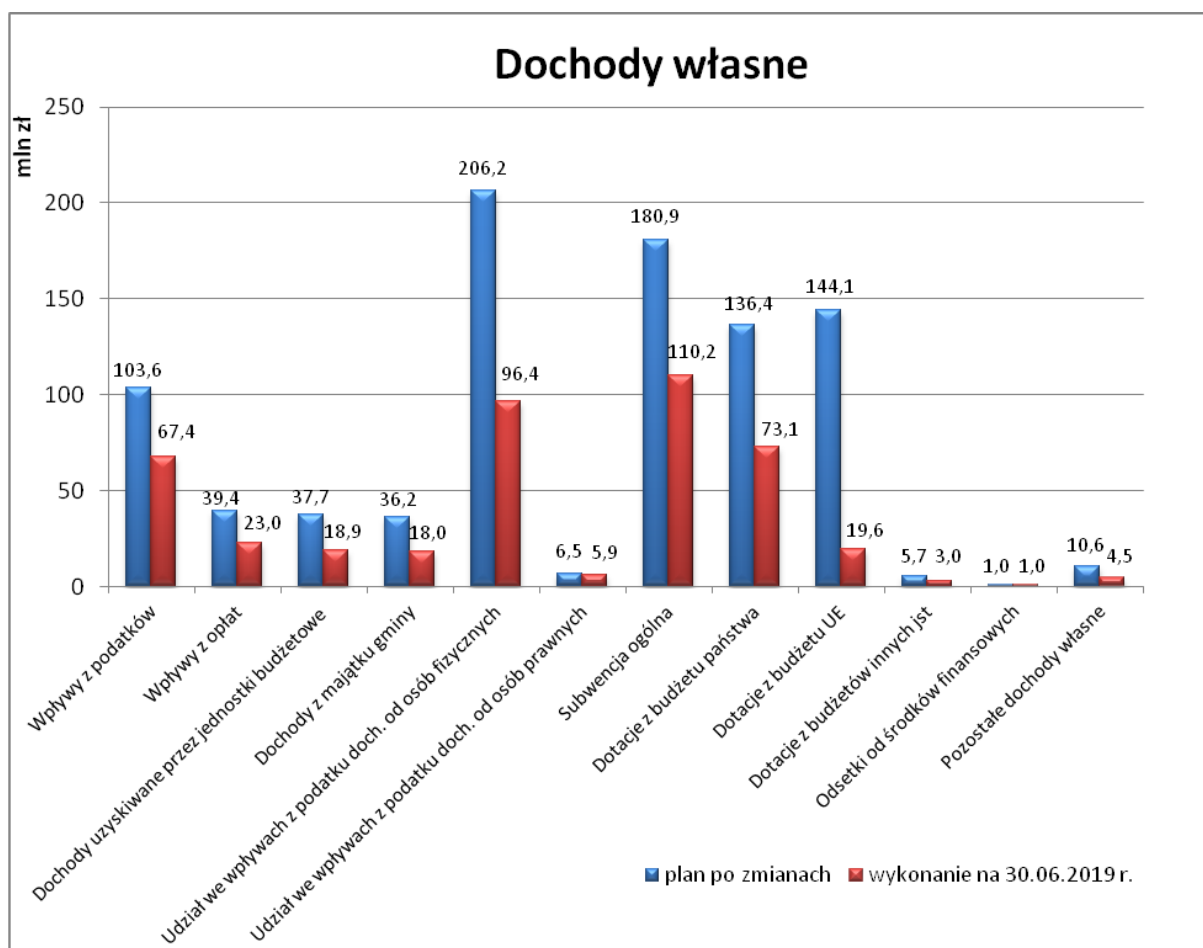
Dochody własne	53,03%
Subwencja ogólna	60,91%
Dotacje celowe z budżetu państwa	53,58%
Dotacje z budżetu Unii Europejskiej	13,60%
Inne dotacje	89,14%

Dochody w układzie klasyfikacji budżetowej zostały przedstawione w załączniku nr 1 do omówienia.

Podstawowym źródłem finansowania zadań realizowanych przez JST, stanowiącym o ich samodzielności, są **dochody własne**, obejmujące także udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych.

Wykonanie dochodów własnych wyniosło w I półroczu 235.259.524,30 zł, co stanowi 53,03% planu rocznego i 53,35% dochodów wykonanych ogółem. W dochodach własnych wykonanych w I półroczu dochody bieżące stanowią 97,62%, zaś dochody majątkowe 2,38%.

W I półroczu wykonanie dochodów własnych kształtowało się różnie w poszczególnych tytułach. W większości z nich wykonanie przekroczyło 50% planu rocznego, chociaż ich realizacja nie zawsze przebiega liniowo.

Zaplanowane wpływy z tytułu podatków lokalnych (103.609.598 zł) zostały zrealizowane w 65,08% (67.424.295,88 zł). Dochody podatkowe stanowią 16,17% wykonanych dochodów bieżących Miasta.

Głównym źródłem dochodów własnych z podatków lokalnych jest podatek od nieruchomości (91,82%). Wykonanie w I półroczu br. w tym podatku wyniosło 61.912.167,48 zł, co stanowi 65,17% planu rocznego. Na uzyskaną kwotę składają się podatki pobierane:

- od osób prawnych – 46.029.144 zł (66,95% planu); uzyskane dochody obejmują wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego – 41.397.250 zł oraz wpłaty zaległości – 4.631.894 zł,
- od osób fizycznych – 15.883.024 zł (60,51% planu); wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego wyniosły 15.127.175 zł, natomiast wpłaty zaległości – 755.849 zł.

Stosunkowo wysokie wykonanie planu w zakresie podatku od nieruchomości od osób prawnych wynika ze zmniejszenia prognozowanych dochodów o 10 mln zł, w związku z planowanym złożeniem do depozytu nadpłat wynikających z uchylecia decyzji Prezydenta Miasta Rybnika w sprawie określenia wysokości podatku od nieruchomości dotyczącego budowli znajdujących się w wyrobiskach górniczych i umorzeniem postępowań za lata 2004-2005. Depozyt zostanie złożony pod koniec roku - po zabezpieczeniu, na wrześniowej sesji Rady Miasta, środków na kolejny zwrot nadpłaty za 2006 rok (4,6 mln zł), a także z uwagi na rozbieżności interpretacyjne co do prawnej zasadności składania takich wniosków (podatnik kwestionuje orzeczenia sądu o przyjęciu depozytu).

Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej zostały zrealizowane w 46,11% (wysokość wpływów zależy od ilości przedsiębiorców deklarujących taką formę rozliczeń), natomiast z podatku od czynności cywilnoprawnych w 61,65% (wysokość podatku zależy od ilości zawieranych transakcji oraz wartości rynkowej przedmiotów będących podstawą naliczenia podatku). Są to dochody przekazywane Miastu przez Urzędy Skarbowe.

Wpływy z podatku od spadków i darowizn wykonano w wysokości 424.303 zł (84,86% planu rocznego wynoszącego 500.000 zł). Dochody z tytułu podatku od spadków i darowizn są planowane szacunkowo.

Podatek od środków transportowych zrealizowano w wysokości 1.576.585 zł, (64,09% planu rocznego). Wpłaty bieżące stanowiły 1.351.248 zł, zaś wpłaty podatku zaległego kwotę 225.337 zł.

Wpływy z tytułu opłat zostały wykonane w wysokości 22.969.316 zł (58,28% planu rocznego).

Dochody z tytułu opłat komunikacyjnych wyniosły 1.825.960 zł (57,60% planu rocznego). Opłaty te pobierane są m.in. za wydanie praw jazdy, dowodów i tablic rejestracyjnych, kart pojazdów i pozwoleń czasowych.

Wpływy z opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zaplanowano w wysokości 3.150 tys. zł. W okresie sprawozdawczym zrealizowano je w wysokości 2.292.098 zł, co stanowi 72,77% rocznego planu. Wysoki wskaźnik wykonania wynika z terminów płatności. W czasie trwania ważności zezwolenia opłaty wnoszone są w trzech ratach (31 stycznia, 31 maja i 30 września), a opłaty za nowe zezwolenia uiszczane są przed wydaniem zezwolenia. Wielkość opłaty zależy od wartości sprzedaży wyrobów alkoholowych w roku poprzednim. Im wyższy obrót ze sprzedaży alkoholi osiąga przedsiębiorca, tym wyższą opłatę musi zapłacić w roku następnym. Miasto poprzez decyzje o cofnięciu lub wydaniu nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ma pośredni niewielki wpływ na uzyskiwane z tego tytułu dochody. W pierwszym półroczu wydano 144 nowe zezwolenia (ogółem stan zezwoleń wynosi 1.133). Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży wydawane są na okres 6 lat. Wysokość opłat określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i zależy od wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim. Po przekroczeniu wskazanych w ustawie wartości sprzedaży przedsiębiorca zobowiązany jest uiścić wyższą opłatę w roku następnym.

Wpływy z tytułu opłaty skarbowej w okresie sprawozdawczym wyniosły 753.036 zł (62,75 % planu rocznego). Opłata uiszczana jest między innymi od wydawanych zaświadczeń i zezwoleń, od dokonywanych czynności urzędowych oraz udzielonych pełnomocnictw. Wysokość dochodów uzależniona jest więc od liczby i rodzaju dokonywanych czynności.

Wpływy z tytułu opłaty targowej zaplanowano w kwocie 600 tys. zł, W I półroczu wyniosły one 281.317 zł (46,89%). Opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej dokonujących sprzedaży na targowiskach.

Wykonanie wpływów z opłat za zajęcie pasa drogowego wyniosło 1.336.947 zł, (70,37% planu rocznego), a z opłat za korzystanie ze środowiska 2.937.149 zł (60,16% planu).

Wpływy z opłat za odbiór odpadów komunalnych w I półroczu wyniosły 11.808.162 zł (54,72% planu rocznego). Opłaty pobierane są na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od właścicieli nieruchomości zgodnie ze złożonymi przez nich deklaracjami wg stawek uchwalonych przez Radę Miasta.

Zaległości na koniec okresu sprawozdawczego wyniosły 1.481.382 zł. Dotyczą one 3.495 gospodarstw domowych (1.131.107 zł), 44 spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych (32.824 zł) oraz 307 przedsiębiorców i innych podmiotów (317.451 zł).

W okresie sprawozdawczym wpływy z opłaty eksploatacyjnej od górnictwa wyniosły 1.524.289 zł (60,97%). Z końcem lipca uregulowana została druga rata opłaty, co spowodowało przekroczenie planu rocznego (2,5 mln zł) o ponad 769 tys. zł. Opłatę eksploatacyjną ustala się jako iloczyn stawki eksploatacyjnej dla danego rodzaju kopaliny i ilości kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym. Gminie przysługuje 60% naliczonej opłaty, pozostałe 40% to dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dochody bieżące z majątku Miasta w I półroczu br. to 15.125.731 zł, co stanowi 54,18% planu rocznego, w tym:

- czynsze mieszkaniowe i z lokali użytkowych pobierane przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej (plan 24.100 tys. zł; wykonanie 12.098.089 zł, tj. 50%),
- opłaty za trwałe zarząd, użytkowanie, służebności i użytkowanie wieczyste nieruchomości (plan 790 tys. zł; wykonanie 1.010.304 zł, tj. 128%),
- najem i dzierżawa składników majątkowych (plan 3.028 tys. zł; wykonanie 2.017.338 zł, tj. 67%).

Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym wyniosły 96.467.674 zł, co stanowi 46,79% planu przyjętego przez Radę Miasta i kwoty wynikające z ostatecznego zawiadomienia Ministerstwa Finansów. Na uzyskaną kwotę składają się udziały (38,08%) gminy 76.008.476 zł oraz (10,25%) powiatu 20.459.198 zł. W drugim półroczu spodziewane są znacznie niższe wpływy w związku z wprowadzeniem od sierpnia br. nowej ulgi podatkowej – zerowego PIT-u dla młodych pracowników od 18 do 26 lat oraz planowanym obniżeniem stawki PIT z 18% do 17% od października br.

Liczba osób rozliczających PIT w Rybniku za rok 2018 (96.716) wzrosła o 1.803 w porównaniu do roku 2017 (94.913 osób), a także wzrosła w stosunku do 2017 roku o 1.027 liczba osób uzyskujących dochody podlegające opodatkowaniu według wyższej stawki (32%). Odliczenia od dochodu (100%) wyniosły za 2018 rok 13.647 tys. zł (11.787 tys. zł w 2017 roku), w tym ulga internetowa 607 tys. zł (545 tys. zł w 2017 roku), a odliczenia od podatku 23.867 tys. zł (za 2017 rok – 23.940 tys. zł), w tym ulga z tytułu wychowywania dzieci 23.058 tys. zł (za 2017 rok – 23.225 tys. zł).

Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych wyniosły w I półroczu 5.903.694 zł (91 % planu rocznego). Poziom wykonania w dużej mierze zależy od kształtowania się sytuacji gospodarczej i wynikającej z tego kondycji finansowej firm. Osiągane w I półroczu wpływy uzależnione są także od dokonywanych przez podatników rozliczeń rocznych podatku.

Udziały Miasta w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, obejmujące:

- 50% dochodów z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych (17.564 zł),
- 40% dochodów z tytułu zwrotu świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego (226.154 zł),
- 25% wpływów osiągniętych ze sprzedaży, z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania, użytkowania wieczystego, przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, czynszu dzierżawnego i najmu nieruchomości Skarbu Państwa oraz odsetek za nieterminowe wnoszenie tych należności (1.609.531 zł),
- 5% wpływów z pozostałych dochodów (2.932 zł),

wyniosły łącznie w I półroczu 1.856.181 zł, co stanowi 83,92% planu rocznego ustalanego odpowiednio do planu dochodów budżetu państwa, przyjmowanego zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego.

Dochody majątkowe zostały zrealizowane na poziomie 23.998.246 zł, tj. 15,96% planu rocznego (150.366.685 zł). Stanowią one 5,44% dochodów ogółem. Obejmują dochody własne (łącznie 5.591.500 zł) – z majątku gminy (2.877.170 zł, przede wszystkim ze sprzedaży mieszkań i lokali użytkowych), pomoc finansową Miasta Żory na „Budowę Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna” na odcinku przebiegającym przez miasto Żory (2.670.255 zł) oraz przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługujące osobom fizycznym w prawo własności (44.075 zł), a także dotacje z budżetu Unii Europejskiej (15.782.440 zł) i celowe z budżetu państwa (39.251 zł) na zakupy inwestycyjne dla Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego dla miasta Rybnika, oraz dotację z funduszu dopłat BGK (2.585.055 zł).

3. Ogółem zaległości z tytułu dochodów budżetowych (bez odsetek od podatków lokalnych – 6.071.364 zł) na 30 czerwca wyniosły 129.666.753 zł, co stanowi 20,2% należności ogółem. Największe zaległości wymagalne wystąpiły z tytułu czynszów mieszkaniowych i za lokale użytkowe – 22.239.196 zł (plus z tytułu odsetek – 24.339.327 zł oraz zwrotów kosztów sądowych, zastępstw procesowych i kosztów egzekucyjnych – 3.880.850 zł) i z tytułu przejazdów bezbiletowych – 13.795.221 zł (plus z tytułu odsetek – 5.886.215 zł), a także w podatkach: od nieruchomości – 12.265.945 zł i od środków transportowych – 1.881.689 zł, jak również z tytułu dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej – 20.604.441 zł, w tym przede wszystkim z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych i świadczeń pobieranych z funduszu alimentacyjnego – 18.983.381 zł.

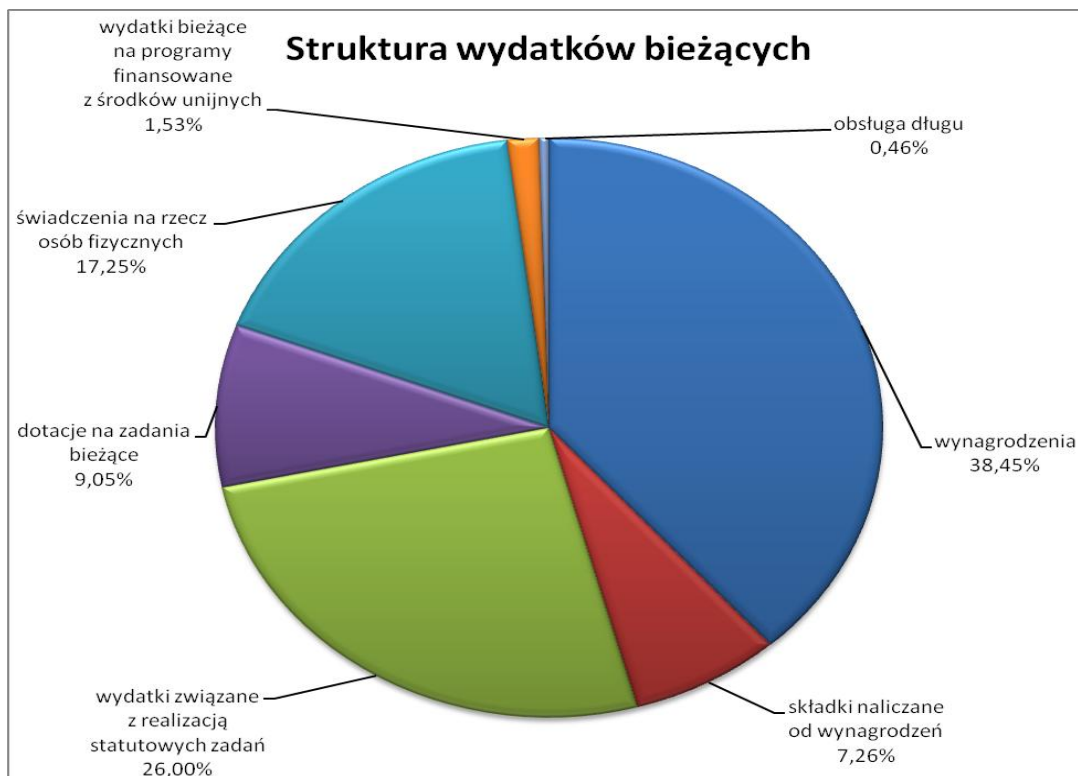
III. WYDATKI BUDŻETOWE

1. Zwiększenia planu wydatków ogółem per saldo	27.318.251,94 zł
w tym:	
- wydatki bieżące	-845.759,34 zł
- wydatki majątkowe	28.164.011,28 zł
obejmują korekty planu wydatków w następujących działach (kwoty zbiorcze stanowią różnicę między zwiększeniami i zmniejszeniami planu)	
010 – Rolnictwo i łowiectwo	14.383,96 zł
020 – Leśnictwo	-10.000,00 zł
600 – Transport i łączność	35.254.071,97 zł
700 – Gospodarka mieszkaniowa	497.194,21 zł
710 – Działalność usługowa	184.076,01 zł
730 – Szkolnictwo wyższe i nauka	230.000,00 zł
750 – Administracja publiczna	-319.826,23 zł
751 – Urzędy naczelne organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	387.368,00 zł
752 – Obrona narodowa	60.800,00 zł
754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1.249.501,50 zł
755 – Wymiar sprawiedliwości	0,02 zł
801 – Oświata i wychowanie	3.766.101,18 zł
803 – Szkolnictwo wyższe	-230.000,00 zł
851 – Ochrona zdrowia	-58.815,06 zł
852 – Pomoc społeczna	1.113.994,50 zł
853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	371.446,06 zł
854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	184.497,00 zł
855 – Rodzina	1.508.152,34 zł
900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	-4.198.854,10 zł
921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	-13.692.314,92 zł
926 – Kultura fizyczna	1.006.475,50 zł

2. Wydatki budżetowe ogółem zostały zrealizowane w 40,15%, w tym:

- **wydatki bieżące** - **48,14%** (plan 747.580.904,28 zł, wykonanie 359.860.008,39 zł),
- **wydatki majątkowe** - **23,79%** (plan 364.720.527,13 zł, wykonanie 86.759.580,35 zł).

Szczegółowy podział wydatków wg klasyfikacji budżetowej stanowi załącznik nr 2 do omówienia wykonania budżetu.

Największą część wydatków bieżących (359.860.008,39 zł) stanowią wydatki jednostek budżetowych (258.021.597,97 zł), w których wynagrodzenia oraz składki naliczane od wynagrodzeń wyniosły 164.454.695,58 zł, natomiast wydatki na realizację zadań statutowych 93.566.902,39 zł. Pozostałą część wydatków bieżących stanowią dotacje (32.566.799,88 zł), świadczenia na rzecz osób fizycznych (62.092.543,94 zł), wydatki na programy finansowane z udziałem środków z Unii Europejskiej (5.516.913,55) oraz obsługa długu (1.662.153,05 zł).

Największy udział w wydatkach bieżących tradycyjnie stanowią wydatki przeznaczone na zadania z zakresu oświaty i wychowania – 40,53% (łącznie z edukacyjną opieką wychowawczą – 145.868.921,62 zł), 26,53% wydatki w dziale transport i łączność, a przeznaczone na zadania z zakresu pomocy społecznej, rodziny oraz pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej - 25,18% (90.599.686,15 zł).

W okresie pierwszego półrocza Miasto otrzymało z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotację w wysokości 67.145.691 zł (53,55% planu), z czego na zadania z zakresu rodziny – 56.864.458 zł (52,57%), w tym na rządowy program „Rodzina 500 plus” 37 mln zł. Do końca czerwca wydatkowano na ten cel 36.770.944,26 zł (w tym na koszty obsługi 614.691 zł); liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych wyniosła 72.290, natomiast dodatków wychowawczych 1.495. W bieżącym roku, po zabezpieczeniu wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, niewiele środków pozostało na inne niezbędne wydatki związane z obsługą programu. Niedobór środków pogłębił się wraz z obniżeniem przysługujących kosztów obsługi z 1,5% do 1,2%. Istnieje realne zagrożenie, że dalsze obniżenie kosztów do 0,85% w 2020 roku wymusi redukcję etatów i zwolnienia pracowników.

Przekazana dotacja na realizację zadań z zakresu administracji rządowej została zrealizowana w 97%. **Dopłaty ze środków własnych** do zadań dotowanych przez budżet państwa wyniosły 2.262.285 zł. Ponadto Miasto dopłaca ze środków własnych do zadań oświatowych; dopłata roczna, według planu na 30 czerwca br., wynosi **44.455.572,43 zł** (bez nakładów na remonty i inwestycje).

W I półroczu na remonty wydano 4.672.296,30 zł (25,26% planu rocznego), w tym m.in. na zadania z zakresu:

- transportu i łączności – 1.969.212,91 zł (42,15%),
- oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej – 386.255,70 zł (8,27%),
- kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 2.398,50 zł (0,05%),
- ochrony zdrowia – 1.245,14 zł (0,03%),
- gospodarki mieszkaniowej – 469.007,56 zł (10,04%),
- gospodarki komunalnej i ochrony środowiska – 1.475.679,68 (31,58%),
- bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej – 31.918,30 zł (0,68%).

Szczegółowe wydatki na remonty zostały przedstawione w arkuszu *Wydatki na remonty budowlane i inne remonty*.

Wydatki majątkowe poniesione w I półroczu br. wyniosły 86.759.580,35 zł. Ponadto na inwestycje ze środków wydatków niewygasających 2018 roku wydano 309.088,31 zł.

Wydatki inwestycyjne na zadania ujęte w wykazie wieloletnich przedsięwzięć wyniosły 80.487.972,69 zł, tj. 27,46% planu rocznego. Szczegóły realizacji omówiono w załączniku nr 2 do zarządzenia.

Na pozostałe zadania inwestycyjne wydano 6.271.607,66 zł, w tym na:

- inwestycje jednoroczne 3.710.955,74 zł (7,18%),
 - zakupy inwestycyjne 1.258.034,03 zł (15,26%),
 - dotacje na zadania inwestycyjne 66.557,00 zł (4,50%),
- przedstawione szczegółowo w arkuszach załącznika nr 1 do zarządzenia,
- wykup gruntów i nieruchomości 150.697,00 zł (7,53%),
 - odszkodowania 1.015.363,89 zł (33,77%),
 - Fundusz Wsparcia Policji 70.000 zł (31,82%).

Niski poziom wykonania wydatków inwestycyjnych (23,79%) i remontowych (25,26%) w okresie sprawozdawczym wynika przede wszystkim z długotrwałego procesu przygotowywania zadań do realizacji, tj.: sporządzania dokumentacji przetargowej (przedmiarów, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót, opisów przedmiotu zamówienia), uzyskiwania wymaganych prawem zgód i zezwoleń oraz z przedłużającymi się postępowaniami o udzielenie zamówień publicznych (kilkukrotne powtarzanie postępowań). Dodatkowo w przypadku jednostek oświatowych, ze względu na specyfikę działania tych placówek, większość zadań remontowych i inwestycyjnych zaplanowana jest na okres wakacyjny. Większość zadań ujętych w budżecie jest realizowanych (podpisano umowy), tak więc ich rozliczenie planowane jest na II półrocze br.

W 2019 roku po raz kolejny w Rybniku funkcjonuje budżet obywatelski. Realizowane są 52 przedsięwzięcia o łącznej wartości 2.899.882,68 zł, w tym projekt ogólnomiejski *Północ – centrum sportów olimpijskich. Wiśniowiec dla przyszłych mistrzów!* o wartości 1 mln zł (w I półroczu br. zostały złożone dokumenty niezbędne do uzyskania pozwolenia na budowę). Przedsięwzięcia są realizowane w 27 dzielnicach Miasta. Większość zadań zaplanowanych na kwotę 1.951.353 zł to inwestycje jednoroczne, których realizacja po I półroczu kształtuje się na poziomie 0,99% (19.372,50 zł). Realizacja, rozliczenia oraz płatności planowane są w II półroczu br.

Budżet obywatelski zakłada również realizację zadań bieżących, takich jak np.: zakupy wyposażenia, remonty, organizację imprez i festynów w dzielnicach oraz zajęć dla dzieci. Na tego typu zadania przewidziano 885.252 zł.

IV. Uchwałą Nr 16/III/2018 z 13 grudnia 2018 roku Rada Miasta Rybnika ustaliła wykaz wydatków w budżecie miasta na 2018 rok, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, na kwotę ogółem 549.664,01 zł, w tym wydatki majątkowe 309.088,31 zł. Ostateczny termin dokonania wydatków został ustalony na 30 czerwca 2019 r.

Szczegółowe rozliczenie wydatków niewygasających zawiera załącznik nr 3 do omówienia.

V. WYNIK BUDŻETU

Ustawa o finansach publicznych (w art. 242) zawiera wymóg, by wydatki bieżące, zarówno na etapie uchwalania budżetu, jak i jego wykonania na koniec roku, nie były wyższe od dochodów bieżących (nadwyżka operacyjna), powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i o wolne środki. Powyższa relacja w budżecie pierwotnym, w planie po zmianach i w wykonaniu za I półrocze kształtowała się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wg uchwały budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie za I półrocze 2019 r.
1	nadwyżka operacyjna	14.687.147,52 zł	10.356.989,50 zł	57.144.479,16 zł
2	wolne środki	-	88.542.362,05 zł	88.542.362,05 zł
3	Razem (1+2)	14.687.147,52 zł	98.899.351,55 zł	145.686.841,21 zł

Osiągnięty w pierwszym półroczu 2019 roku wynik budżetu jest ujemny i wynosi 5.616.855,32 zł. Wykonanie dochodów (48,55%) wyższe (o 8 punktu procentowego) od poniesionych wydatków (40,15%) wynika ze specyfiki przebiegu realizacji budżetu. Wpływy z podatków i opłat lokalnych zasilają budżet w miarę równomiernie; wydatki bieżące, związane ze sprawnym funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych Miasta, są również ponoszone równomiernie, natomiast inwestycje i remonty są finansowane z budżetu głównie w II półroczu. Realizacja niektórych zadań inwestycyjnych zostanie częściowo przesunięta na rok przyszły, a zmiany w budżecie i w WPF wprowadzone zostaną na wrześniowej sesji Rady Miasta.